

Βαβέλ
 ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ
 nfilippidis@megatv.com

Φιάσκο

Η ενεργειακή κρίση έχει ανατρέψει πολλά που θεωρούσαμε δεδομένα. Ενα από τα πιο σημαντικά είναι ότι συνέβαλε να αμφισβητηθεί η γερμανική εξουσία εντός του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Για περισσότερο από μια δεκαετία, το Βερολίνο διατηρούσε για τον εαυτό του την οικονομική και κυρίως την πηική εξουσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είχε το αποκλειστικό προνόμιο της χάραξης πολιτικής και έπαιζε με ικανοποίηση τον «κακό μάτσο» στις πιο αδύναμες οικονομίες του Νότου.

Διαβάζοντας αυτές τις μέρες το βιβλίο «Εκδοχές Πολέμου 2009-2022» (Εκδ. Πατάκη), με όσα εξιστορεί στον Γιώργο Κουβαρά ο Ευάγγελος Βενιζέλος για όλες τις κρίσιμες διαπραγματεύσεις της προηγούμενης δεκαετίας, είναι μια καλή ευκαιρία να θυμηθούμε αυτόν τον κρίσιμο ρόλο που είχε η Γερμανία σε όλες τις αποφάσεις για το ελληνικό ζήτημα. Αυτή η αίσθηση της παντοκρατορίας που πριν από κάθε καμπή επέτρεπε στη γερμανική ηγεσία να θέτει ζητήματα που επηρέαζαν τη μοίρα ενός λαού. Και αυτό να γίνεται ακόμα και κατά τη διάρκεια ενός δείπνου, σε ένα εστιατόριο, σε μια άτυπη συνάντηση, σαν αυτή του Ιουλίου του 2011 που τέθηκε πρώτη φορά το ερώτημα για πιθανό Grexit, όπως παραδέχτηκε και ο ίδιος ο Β. Σόμπλε στη συνέντευξη που παραχώρησε την προηγούμενη εβδομάδα στα «NEA Σαββατοκύριακο».

Ήταν η ίδια περίοδος που τα στοιχεία εκτέλεσης του ελληνικού προϋπολογισμού τα γνώριζαν πρώτα (ή έστω ταυτόχρονα) στο γερμανικό υπουργείο Οικονομικών και μετά τα μάθαιναν στην οδό Νίκης. Ενδεχομένως να ήταν και φυσιολογικό να γνωρίζουν, δεδομένου της έκτασης του ελληνικού προγράμματος. Αλλά η επίδειξη ότι «γνωρίζουν» από πρώτο χέρι ήταν διαφορετικής τάξης θέμα. Ήταν ξεκάθαρα αλαζονική συμπεριφορά.

Αυτά συνέβησαν τότε, αλλά με όσα έχουν γίνει τους τελευταίους μήνες δείχνουν ακόμα πιο μακρινά. Σχεδόν ξεχασμένα.

Η ενεργειακή κρίση και η εξάρτηση της Γερμανίας από τη Ρωσία έχει αποκαλύψει τα ελαττώματα του οικονομικού της μοντέλου. Ενώς βιομηχανικού κολοσσού υψηλής έντασης που λειτουργεί σχεδόν αποκλειστικά με φθινό φυσικό αέριο. Αποκαλύφθηκε και η εξάρτηση της πολιτικής της τάξης από το Κρεμλίνο. Όλα αυτά έχουν προκαλέσει, λογικό είναι, ένα αδιαμφισβήτητο σοκ.

Δεν είναι τυχαία η στάση των χωρών του Νότου, μεταξύ των οποίων και της Ελλάδας, στην πρόσφατη απόφαση για τη μείωση της κατανάλωσης αερίου κατά 15%. Είχαν μάθει να τηρούν το βασικό γερμανικό δόγμα της προηγούμενης δεκαετίας, ότι πρέπει να ζουν «σύμφωνα με τις δυνατότητές τους». Το έκαναν. Σχεδόν όλες οι μεσογειακές χώρες είχαν φροντίσει να λύσουν τα δικά τους θέματα επάρκειας σε φυσικό αέριο. Οι Γερμανοί προφανώς όχι. Κι όμως συνεχίζουν να αρνούνται τη μνημειώδη αποτυχία της πολιτικής τους για τη Ρωσία. Ενώ όλοι οι άλλοι φαίνεται να έχουν συνειδητοποιήσει ότι το «Made in Germany» χτίστηκε σε ασταθή θεμέλια, το Βερολίνο δεν έχει περάσει στη φάση της ταπεινότητας. Το πρώτο βήμα πριν ζητήσει κάποιος βοήθεια. Ίσως να το κάνει όταν «σφίξουν τα γάλατα». Όταν κοπεί εντελώς το ρωσικό φυσικό αέριο. Ίσως και πάλι δεν το κάνουν ούτε τότε. Αυτό ωστόσο που θα μείνει είναι ότι οι χώρες του Νότου κέρδισαν με το «σπαθί» τους μεγαλύτερη συμμετοχή στις αποφάσεις. Ο λόγος τους μετράει πλέον περισσότερο. Τα προβλήματα ωστόσο είναι κοινά.

Μια ύφεση στη Γερμανία, τη μεγαλύτερη οικονομία της ζώνης του ευρώ, θα ήταν επιζήμια για όλους. Μια σύγκρουση μεταξύ Βορρά και Νότου θα πήγαινε την Ευρώπη χρόνια πίσω. Το γερμανικό ωστόσο φιάσκο είναι δεδομένο και η αλλαγή που επέφερε στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα είναι ιστορικών διαστάσεων...